ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Аудіовізуального мистецтва та медіатехнологій	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Аудіовізуального мистецтва	Рік навчання	1
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки науки	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація	Семестри	2

Методика організації науково-дослідної та педагогічної роботи

Семестр 2 (Весна 2026)
Січень - травень

Викладач Батюк Анна Анатоліївна, кандидат наук з державного управління
E-mail batiuk.anna@ksada.org
Заняття Проводяться за розкладом в он-лайн форматі у режимі конференції, підключення за посиланням
Консультації П'ятниця 8-30-10-00
Адреса к. 203, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон 057 706-28-11 (кафедра)
0956731541 – Викладач Батюк Анна

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

- Комунікація з викладачем відбувається за розкладом занять ХДАДМ
- 2025-2026 н.р. відбувається дистанційно – онлайн, з урахуванням обставин війни.
- У разі форс-мажорної ситуації та раптового нестабільного інтернету, студент повертається до комунікації відразу ж, як тільки інтернет та зв'язок відновлюються, вказавши викладачеві поважну причину раптового переривання зв'язку. (Це потрібно, аби викладач був проінформований щодо реального стану та можливостей навчання студента, а викладання було максимально уважне та персоніфіковане.)
- По дисципліні створюється окремий google-class, студенти отримують від викладача код для входа або посилання для приєднання – вся інформація по дисципліні, лекції, завдання зберігаються у google-class по окремій дисципліні.
- Студенти виконують практичні та самостійні завдання і здають їх на перевірку шляхом завантаження у відповідне завдання в google-class вивчаємої дисцпліни.
- При приєднання до google-class студент повинен перевірити праивльність написання свого ім'я та прізвища в своєму обліковому записі – прізвище та ім'я має бути вказані кирилицею українською мовою.
- Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є груповий чат в месенджер Telegram, електронні листи за адресою batiuk.anna@ksada.org

- Спілкування відбуваються у робочі дні, встановлені розкладом ХДАДМ.

Умови листування.
1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни, Прізвище та ім'я студента, група;
2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть;
3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*
Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Заняття в екстремальних умовах воєнного часу проводяться дистанційно – онлайн. У кожного студента під час воєнного часу можуть бути різні технічні умови здобуття знань. Необхідною умовами для дистанційного навчання є наявність мобільного зв'язку, інтернету та гаджету.

Формати занять курсу.

1. Лекційні заняття відбувається у форматі он-лайн з підключенням до конференції через платформу googl-meet.
2. Додаткові навчальні матеріали у вигляді презентацій та іншого матеріалу прикріплюються в матеріали у google-class дисципліни.
3. Практичні заняття проводяться у форматах – zoom-конференцій, онлайн-дошок та форуму.
4. Перевірка результативності занять відбувається шляхом виконання студентами практичних завдань, онлайн-тестувань та опитувань.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є здобуття майбутніми фахівцями глибоких знань із методології і організації наукових досліджень, вибору напряму та теми наукового дослідження, організації науково-дослідної роботи для подальшого застосування її результатів у практичній діяльності, засвоєння знань та навиків педагогічної роботи.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає вирішення таких завдань:

– ознайомити студентів з історією розвитку науки, організаційною структурою науки в Україні;

– сприяти формуванню у студентів навичок здійснення наукових досліджень шляхом загальнонаукових і спеціальних методів пізнання;

– підготувати студентів до практичного використання знань, здобутих у результаті теоретичних досліджень.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дисципліна забезпечує загальні компетентності:

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності:

СК4 Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

СК 5 Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.

Програмні результати:

ПРН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галізу образотворчого мистецтва.

ПРН 6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікапійні технології в освітній та музейній справах.

ПРН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПРН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН. 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна спрямована на підготовку магістрі до науково-дослідної діяльності, вивчення основ методології організації наукових досліджень, ознайомлення з процесами проведення наукової діяльності.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу магістрів (3 кредити ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 14 годин — лекційні, 16 – практичних занять, модульні контрольні і залік, 60 години — самостійні). Всього курс має 8 тем.

МЕТОДИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МИСТЕЦТВІ

Тема 1 Поняття наукового дослідження та вимоги до нього.
Тема 2 Поняття методології наукових досліджень та її види.
Тема 3 Емпіричні методи наукового дослідження.
Тема 4 Теоретичні методи наукового дослідження.
Тема 5 Зміст та складові науководослідного процесу.
Тема 6 Форми відображення результатів наукових досліджень.
Тема 7 Методи педагогічної роботи.
Тема 8 Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Практична робота виконується самостійно шляхом виконання завдань, направлена на закріпленні знань отриманих під час навчання на практиці, закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни в контексті власного наукового дослідження, підготовка контрольної роботи за модулями.

З урахуванням специфіки дистанційного навчання, зорієнтованого на самостійне вивчення студентами навчальної дисципліни, подано теми рефератів та практичні роботи. Підготовка рефератів, виконання практичних завдань і теоретичний лекційний матеріал є основою для написання підсумкової контрольної роботи. Конкретну тему контрольної роботи студент обирає самостійно.

Завданнями самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, виконання практичних завдань і підготовка відповідей на питання для самоконтролю з використанням базових
термінів.

Метою самостійної роботи є опанування студентами знань із навчальних модулів та використання їх у практичній діяльності.

Самостійна робота виконується з використанням додаткових матеріалів із відповідних літературних джерел.

Під час засвоєння теоретичних знань, написання практичних завдань студенти мають змогу користуватися консультаціями викладача згідно з графіком

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Кожна самостійна робота оцінюється за п’ятибальною системою, становлячи сукупність одержаних балів за окремий модуль. Набрану кількість балів за самостійну роботу додають до загальної суми балів підсумкового тесту з кожного навчального модуля, індивідуальної роботи студента й семестрового контролю знань.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та під час складання заліку відповісти на ключові питання.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та під час складання заліку відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, публікації тез, при виконанні контрольної роботи, складанні заліку. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час складання заліку помічено, що студент використовує чужі конспекти, роздруковані підручники — студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

РОЗКЛАД КУРСУ

Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	Лекція / Самостійна робота	Тема 1 Поняття наукового дослідження та вимоги до нього.	2/2/10	Модульна контрольна робота № 1 та № 2. Тестові завдання.	Тестові завдання виконуються самостійно під час заняття. Модульна контрольна робота у вигляді реферату, що захищається усною доповіддю під час заняття.
2	Лекція / Самостійна робота	Тема 2 Поняття методології наукових досліджень та її види.	2/2/10		
3	Лекція / Самостійна робота	Тема 3 Емпіричні методи наукового дослідження.	2/2/10		
4	Лекція / Самостійна робота	Тема 4 Теоретичні методи наукового дослідження.	2/2/10		
5	Лекція / Самостійна робота	Тема 5 Зміст та складові науководослідного процесу.	2/2/5		
6	Лекція / Самостійна робота	Тема 6 Форми відображення результатів наукових досліджень.	2/2/5		

7	Лекція / Самостійна робота	Методи педагогічної роботи.	1/2/5		
8	Лекція / Самостійна робота	Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.	1/2/5		

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	**Програмні результати навчання**
ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 6 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	ПРН 5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого мистецтва. ПРН 6. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітній та музейній справах. ПРН 7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень. ПРН 8. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи. ПРН 10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва. ПРН. 14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК4 Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості. СК 5 Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки дизайнерів; планування власної науково-педагогічної діяльності.	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–5
2	Поточний контроль	0-5
3	Поточний контроль	0–5
4	Поточний контроль	0–5
5	Поточний контроль	0–5
6	Поточний контроль	0-5
7	Поточний контроль	0-5
8	Поточний контроль	0-5
Тестові завдання		0-40
Модульна контрольна робота		0-20
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка — «відмінно» (100 балів)
Студент повинен вільно володіти термінологією. Логічно й грамотно виконувати теоретичні завдання, вміти знаходити головне в навчальному матеріалі, швидко орієнтуватися в аудиторному оточенні. Практичні завдання та модульна контрольна робота повинні бути охайними, без помилок. Проявляти активність під час занять та приймати участь у запропонованих викладачем аткивностях.

Оцінка — «добре» (80 балів)
Студент повинен вільно володіти термінологією, технічно грамотно виконувати практичні завдання. Робота повинна бути виконана охайно, проте можлива наяв ність 1–2 помилок, які суттєво не впливають на виконання завдання загалом.

Оцінка — «задовільно» (60 балів)
Студент погано володіє термінологією, допускає змішування понять, не завжди розуміє зміст, не зовсім правильно виконує практичні завдання, проте виконане завдання розкриває конкретну тему дисципліни. Допускається наявність кількох суттєвих помилок, неточностей.

Оцінка — «незадовільно» (40 балів)
Студент виконав завдання не в повному обсязі. Допускає грубі помилки в роботі, не володіє спеціальною термінологією. Виконана робота не досягла поставленої мети, оформлена недбало і з помилками.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Брюховецька Н.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Донецьк: ДонУЕП, 2007. 78 с.
2. Важинський С.Е., Щербак Т І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підручник. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, 2019. 290 с.
4. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
5. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.

6. Методика та організація наукових досліджень : Навч. Посіб. / С. Е. Важинський, Т І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

7. Методологія наукових досліджень : навч. Посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.

8. Методологія та організація наукових досліджень : навч. Посіб. / В. М. Михайлов [та ін.]. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 220 с.

9. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 319 с.

10. Шейко В. М., Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. – Харків : ХДАК, 2016. – 330 с.

11. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), К. ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.

12. Основи наукових досліджень: навч. посіб. КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Г. Г. Стрелкова, М. М. Федосенко, А. І. Замулко, О. С. Іщенко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 120 с.

13. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій. Навч. посіб. К.: Академвидав, 2005. – 208 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2016. – № 3. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19

2. Про освіту. Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 38-39. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19

3. Про вищу освіт : Закон України // Відомості Верховної Ради України .- 2014.- № 1556-VII. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text

4. Лист Міністерства освіти і науки України «Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : Аналітична записка» (від 20.05.2020 р. № 1/9-263).

5. Лист Міністерства освіти і науки України «Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (від 15.08.2018 р. № 111-8681).

6. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» (від 23 жовтня 2018 року №1/9-650).

7. Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» (від 26 жовтня 2017 року №1/9-565).

8. Положення про Національний репозитарій академічних текстів : постанова Кабінету Міністрів України № 541 від 19.07.2017 р.

9. Програмне забезпечення для перевірки наукових текстів на плагіат: інформаційний огляд / автори-укладачі: А.Р. Вергун, Л.В. Савенкова, С.О. Чуканова; редколегія: В.С. Пашкова, О.В. Воскобойнікова-Гузєва, Я.Є. Сошинська; Українська бібліотечна асоціація. Київ: УБА, 2016.

10. Фундаментальні цінності академічної доброчесності (Переклад з англійської) Перекладено за виданням «The Fundamental Values of Academic Integrity», видання друге. Міжнародний центр академічної доброчесності. Ред. Тедді Фішман. Університет Клемсон. 1999.

11. Bagele Chilisa (2019). Indigenous Research Methodologies (NULL). 392 p.

12. Steinfield C.W., Fulk J. The Theory Imperative. Organizations and Communications Technology, C.W. Steinfield, J. Fulk (eds.). Newbury Park, CA: Sage Publications.1990.

13. Strauss A., Corbin J. Basics of Qualitative Research: Grounded Theory Procedures and Techniques.Beverly Hills, CA: Sage Publications. 1990.

14. Susman G.I., Evered R.D. An Assessment of the Scientific Merits of Action Research. Administrative Science Quarterly. 1978. Vol. 23. P. 582-603.

15. Yin R. K. Case Study Research: Design and Methods. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. 1984.